

Türkiye Cümhuriyetile Fenlandiya Hükûmeti arasında münakit ticaret ve seyrisefain muahedenamesinin tasdiki hakkında 1/739 numaralı kanun lâyihası ve Hariciye ve İktisat Encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Sayı

10 - 6 - 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Türkiye Cümhuriyeti ile Fenlandiya Hükûmeti arasında münakit ticaret ve seyrisefain muahedeleri hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 - 6 - 1930 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe mazbatası

Cumhuriyet Hükûmeti ile Fenlandiya Hükûmeti salâhiyettar Murahhasları arasında 12 ağustos 1929 tarihinde Ankarada imza edilmiş olan ticaret ve Seyrisefain muahedenamesi, merbut kanun lâyihasile, Büyük Meclisin tetkik ve tasdikına arz ediliyor.

Muahedername İkamet, Ticaret ve seyrisefain ahkâmını şamil ve beynelmilel kabul edilmiş son muahedelere mûmasıldır. Ahkâmı umumiyesi itibarile diğer Devletlerle akt ettiğimiz emsali Muahedelerin ayıdır.

Hükûmetiniz, iki Memleket arasındaki ticarî münasebetleri tanzim ve bunların inkişafını temin edecek olan bu vesikayı tasvip nazarlarınıza arz ederim.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Karar № 28
Esas № 1/739

10-VI-1930

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti ile Fenlandiya Hükûmeti arasında 12 ağustos 1929 tarihinde Ankarada imza edilmiş olan ticaret ve seyrisefain mukavelenemesi ile esbabı mucibesi va tasdikini mutazammın kanun lâyihası encümenimizce tetkik ve müzakere edildi.

Heyeti umumiyesi itibarile emsaline uygun ve en ziyade mazharı müsaade millet muamele-

sine göre tanzim olunan işbu mukavelename encümenimizce muvafık görülerek tasvip kılınmış olmakla havale mucibince İktisat Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Ha. En. Rs.	M. M.	Kâ.	Âza	Âza
Erzincan	Siirt	Edirne	Zekâi	Nusrat Sadullah
Saffet Ziya	Mahmut	Zeki Mesut		

İktisat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat Encümeni
Karar № 42
Esas № 1/739

10-VI-1930

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti ile Fenlandya Hükümeti arasında 12 agustos 1929 tarihinde Ankarada imza edilmiş olan Ticaret ve Seyrisefain mukavelesi ile buna müteallik kanun lâiyhası ve Hariciye Encümeni mazbatası tetkik ve müzakere olundu.

En ziyade mazharı, müsaade millet esası üzerine tanzim edilmiş ve diğer Devletlerle yapılan emsaline muvafık bulunmuş olan bu mukavelename ile ona müteallik kanun lâiyhasının aynen kabulüne karar verilmiştir.

Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

İktisat En. R.	M. M.	Afiyon	İstanbul	İstanbul	Manisa
Burdur	Mardin	İzzet	A. Hamdi	Hüseyin	Yaşar
MustafaŞeref	Ali Rıza	Antalya	Yozgat	Eskişehir	
Konya	Çorum	Cevdet	Tahsin	Emin	
A. Hamdi	Ziya				

Hükümetin teklifi

Türkiye Cümhuriyeti ile Fenlandya Hükümeti arasında münakit ticaret ve seyrisefain muahedenamesinin tasdikına mütedair kanun lâiyhası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Fenlandya Hükümeti arasında 1929 senesi ağustosunu 12 inci günü Ankarada akit ve imza cdilen ticaret ve seyrisefain muahedenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

MÂDDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya, İcra Heyet Vekillcri memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Ma. V.	Mf. V.
İsmet	M. Esat	M. Abdülhalık	Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	Ş. Saracoğlu	Cemal Hüsnü
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.				
Recep	Şakir	Dr. Refik				

Türkiye ile Fenlandya arasında ticaret ve seyrisefain muahedenamesi

Bir taraftan
Türkiye,
Diğer taraftan
Fenlandya;

İki memleket arasında teyemmünen mevcut dostluk rabitalarını kuvvetlendirmek, iki memlekette tebaalarının ikamet şeraitini tanzim ve iktisadî münasebetlerini tevsi eylemek arzusunda olduklarından, bu bapta bir muahede aktine karar vermişler, ve murahasaları olmak üzere:

Türkiye Reisiümhuru Hazretleri:

Diyarbakir Mebusu, sabık vekil, Büyük Elçi Zekâi,

Burdur Meb'usu Mustafa Şeref,

Hariciye Vekâleti Müsteşarı, Orta Elçi Menemenli Numan Rifat Beyefendileri;

Fenlandya Reisiümhuru Hazretleri:

Fenlandya'nın Paris Baş konsolosu, Légion d'honneur nişanının Officier rütbesini haiz Müsyü Mauno Nordberg'ı tayin etmişlerdir.

Müşarünilehler, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır.

Birinci fasıl

İkamet

Madde — 1

Âkit taraflardan her birinin tebaaları, diğerinin ülkesinde, orada mer'î kanunlar ve nizamlar mahfuz kalmak kaydile, yerleşmek ve oturmak, gitmek, gelmek ve serbestçe seyrüsefer etmek hakkını haiz olacaklardır.

Âkit taraflardan her biri gerek muhaceret gerek umumî emniyet ve asayiş dolayısıyla, ferdî tedbir ile ülkesine duhul ve orada ikameti menetmek hakkı hususunda serbestii harekâtını tamâmile muhafaza eder.

Yerleşmek ve ikamet dolayısıyla tediyesi muktazi herhangi rüsum ve mükellefiyetler hususunda iki tarafın tebaaları en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden müstefit olacaklardır.

Madde — 2

Âkit taraflardan her birinin tebaaları, diğerinin ülkesinde, mütekebil kanunî mevzuatta derpiş edilen ahval müstesna olmak üzere, her türlü menkul ve gayri menkul malları, en ziyade müsaadeye mazhar millet tebaalarile aynı şerait altında ve memleketin kanun ve nizamlarına uyarak ihraz, tasarruf ve ferağ etmek hakkını haiz olacaklardır.

Bunlar aynı şerait altında, mezkûr malları satma, bağışlama, devir, evlenme, kontratosu vasiyet ve tevarüs tarikleriyle veya her hangi diğer vasıta ile serbestçe elden çıkarabileceklerdir.

Bunlar yukarıda zikredilen hallerin hiç birinde, mahallî tebaalar için vazolunmuş veya olunacak olanlardan başka veya daha ağır - her hangi nam altında olursa olsun - mükellefiyet, resim veya vergilere tabi tutulmıyacaklardır.

Madde — 3

Âkit taraflardan her birinin tebaaları, diğerinin ülkesinde en ziyade müsaadeye mazhar millet tebaasile aynı şerait altında ve memleketin kanun ve nizamlarına uyarak, icrası mahallî tabaalara hasredilmemiş veya edilmeyecek olan her nevi san'at ve ticareti icra etmek ve her hangi hırfet ve mesleğe sulûk eylemek hakkını haiz olacaklardır.

Madde — 4

Âkit taraflardan her birinin tebaaları, diğerinin ülkesinde, şahısları, malları, hakları ve menfaatları itibarile, kezalik her nevi ticaret, san'at hırfet veya mesleğin icrası için, mahallî tebaalara tahmil edilebilecek olanlardan başka veya daha ağır mükellefiyet, resim veyahut bilâ vasıta ve bilvasıta vergilere tabi tutulmıyacaklardır.

Bunların, memlekette mer'i kanunî ahkâm mahfuz kalmak kaydile, bilhassa mallarının satış bedelini ve mallarının kendilerini serbestçe ihraç etmelerine müsaade olunacak, ve bu hususta bunlar, ecebî sıfatile, mahallî tebaaların tediye edeceklerinden daha ağır vergilere, resimlere ve âidata tabi tutulmıyacaklardır.

Madde — 5

Âkit taraflardan birinin tebaaları, diğerinin ülkesinde, orduda, bahriyede, hava kuvvetlerinde, veya millî muhafız ve milis kıtaatında her türlü askerî hizmetten, kezalik askerî hizmet yerine kaim olan herhangi mecburiyet veya mükellefiyetten muaf olacaklardır.

Bunlar ancak mahallî tebaalara kanunen tahmil edilecek tekâlifi harbiyeye ve askerî istimvallere tabi tutulacaklardır.

Madde — 6

Âkit taraflardan biri tebaalarının diğer taraf ülkesindeki malları ancak kanunen tanınan menafii umumiye ilcasile ve adilâne tazminat mukabilinde mütekabil kanunî mevzuatta derpiş edilen usule tevfikân istimlâk edilebilecektir.

Madde — 7

Âkit taraflardan her birinin tebaaları, diğerinin ülkesinde, şahıslarının ve mallarının kanunî ve adlî hiyamesine müteallik bütün hususatta mahallî tebaalara yapılan muamelenin ayınından müstefit olacaklardır.

Binaberin mahkemelere serbestçe ve kolayca müracaat ve mahallî tebaalarla aynı şerait altında dava ikame ve defedebileceklerdir. Bunlar, diğer tarafın ülkesinde, mütekabiliyet şartile, adlî muzaheretten ve muhakeme masarifini müemmin kefalet akçesi muafiyetinden müstefit olacaklardır.

Madde — 8

Merkezleri Âkit taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve orada bu memleketin kanunlarına tevfikân teşekkül etmiş olan anonim şirketler, kooperatifler, - sınaî, millî şirketler ve müraselât, nakliyat ve sigorta kompanyaları dahil olmak üzere - sair ticarî şirketler, diğer taraf ülkesinde kanunî tanınacak ve bu ülkede gerek müddei, gerek müddialehy sıfatile mahkemelere müracaat edebileceklerdir.

Mezkûr şirketlerin diğer Âkit Tarafın ülkesinde ticaret veya san'atlarını icraya kabulleri, kabul harçları ve sair mükellefiyetleri hususunda dahi, bu ülkede mer'i veya meriyete girecek olan kavanin ve evamire tabi olmalarına muallak olacaktır.

Mezkûr şirketlere, mümasil millî şirketlerden daha ağır - ismi veya nev'i ne olursa olsun - vergiler, harçlar ve mükellefiyetler tarholunmıyacaktır.

Bu şirketler, en ziyade müsaadeye mazhar millet şirketleriyle aynı şerait altında ve memleketin kanunlarına uyarak, her türlü menkul malları kezalik şirketin işlemesi için lâzım olan gayri menkul malları ihraz edebileceklerdir. Gayri menkul ihrazı takdirinde ihrazın şirketin gayesini teşkil etmemesi meşruttur.

Madde — 9

Âkit taraflardan birinin tebaaları veya bu tarafın memleketinde mütemekkin şirketler, ko-

öperatifler, diğer taraf memleketinde, orada bulunan sermayelerinden başka sermaye-
ne de başka bir memlekettten aldıkları irat üzerinden vergiye tabi tutulmıyacaklardır.

Madde — 10

Akit taraflardan hiç birinin, kendi tebaaları, şirketleri, kooperatifleri, lehine kendisinin
diğer Âkit taraf tebaalarına, şirketlerine kooperatiflerine bahşettiği haklardan başkalarını ve
ya daha vasilerini mutalebe etmek için bu fasılda zikredilen en ziyade müsaadeye mazhar millet
şartından mütevellit menfaati dermeyan edememesi mukarrerdir.

İkinci fasıl

Ticaret ve seyrisefain

Madde — 11

Menşe ve mevridi Türkiye olan arzî ve smaî müstahsallar Fenlandiya ya ithal olundukları za-
man, gümrük resimleri ve emsal veya munzam resimler hususunda veyahut herhangi diğer bir
hususunda, üçüncü bir memleketin mümasil müstahsallarına bahşedilmiş veya ileride behşedilebilecek
olandan daha az müsait bir muameleye tabi tutulmıyacaklardır.

Menşe ve mevridi Fenlândiya olan arzî ve smaî müstahsallar Türkiye ye ithal olundukları zaman,
gümrük resimleri ve emsal hususunda veyahut herhangi diğer bir hususta, üçüncü bir memle-
ketin mümasil müstahsallarına bahşedilmiş veya ileride edilebilecek olandan daha az müsait bir
muameleye tabi tutulmıyacaklardır.

Madde — 12

Âkit taraflardan birinin arzî veya smaî müstahsalları bir veya müteaddit üçüncü memleketin
ülkesinden transit edilerek diğerinin ülkesine ithal olundukları zaman menşe memleketinden doğ-
rudan doğruya ithal edildikleri vakit tabi olacakları resim ve harçlardan başkalarına veya daha
yükseklerine tabi tutulmıyacaklardır.

Madde — 13

Menşe ve mevridi Âkit taraflardan birinin ülkesi olan arzî veya smaî müstahsallar, diğer tara-
fın ülkesine ithal olundukları zaman, orada, herhangi nam altında olursa olsun dahili resimler
hususunda, üçüncü bir memleketin aynı müstahsallarına bahşedilmiş olan muamelenin aynından
müstefit olacaklardır.

Madde — 14

Âkit taraflardan her biri, ithal edilen emtianın menşeyini tesbit etmek üzere, bu emtianın mezkûr
memleketin arzî veya smaî müstahsallarından olduğunu veya o memlekette uğramış olduğu
tahavvülât dolayısıyla öyle telâkki edilmesi icabettiğini mübeyyin bir menşe şehadetnamesi ibrazını
istiyebilecektir.

İki Âkit tarafın muvafakatile tesbit edilmiş olan menşe şehadetnameleri gerek ticaret veya
ziraat nezaretleri, gerek mürsilin mensup olduğu ticaret odası, gerekse mürselünileyh memleketçe
kabul edilmiş olan herhangi bir makam veya heyet tarafından verilecektir. Mürselünileyh memle-
ketin hükûmeti, menşe şehadetnamelerinin kendi siyasî veya konsolosluk mümessili tara-
fından tasdik edilmesini talep etmek hakkına malik olacaktır.

Posta paketleri, mürselünileyh memleketçe ticarî mahiyeti haiz irsalâtan addedilmedikleri
takdirde menşe şehadetnamesine tabi tutulmıyacaklardır.

Madde — 15

Âkit taraflardan her biri canibinden, menşei veya sevkolunacağı yer diğer tarafın ülkesi olan herhangi emtianın ithal yahut ihraç veya transisine müteallik hiç bir memnuiyet veya takyit, geldiği veya sevkolunacağı yer herhangi diğer bir memleket olan - eğer varsa - mümasil emtiaya aynı şerait altında tatbik olunmadıkça ipka ve ihdas edilmeyecektir.

Maamafih, aynı şeraitte bulunan eenebi memleketler arasında indî surette farklı muamele ihdası vasıtası olacak şekilde tatbik edilmemek şartıyla, aşağıdaki nevilerden ithal veya ihraç memnuiyet veya takyitlerinin menedilmiş bulunmadığını tanımakta Âkit taraflar mutabıktırlar.

- 1 - Âmmenin emniyetine müteallik memnuiyet veya takyitler,
- 2 - Ahlâk veya insaniyet düşünceleri dolayısıyla ısdar edilen memnuiyet veya takyitler,
- 3 - Silâh, mühimmat ve harp levazımı ithaline müteallik memnuiyet veya takyitler,
- 4 - Âmmenin sıhhatını vikaye veyahut hayvan veya nebatların hastalık, haşere ve muzır tufeylilerden himayesini temin maksadile ısdar edilen memnuiyet veya takyitler,
- 5 - Bedîî, tarihî ve atik âsara ait millî hazinenin muhafazasını istihdaf eden ihraç memnuiyet veya takyitleri,
- 6 - Altına, gümüşe, nakte, naktî evraka ve esham ve tahvilâta kabili tatbik memnuiyet ve takyitler,
- 7 - Millî mumasil müstahsalların istihsali, ticareti nakli ve istihlâkî hususlarında memleket dahilinde müesses usulün eenebi müstahsallarına teşmili gayesine matuf memnuiyet veya takyitler,
- 8 - Memleket dahilinde, istihsal veya ticaret hususlarında Devlet inhisarına veya Devletin murakabesi altında icra olunan inhisara tabi tutulan veya tutulacak olan müstahsallara tatbik edilen memnuiyet veya takyitler.

Şurası mukarrerdir ki Âkit taraflar alenî veya gizli primler ve naktî yardımlarla veya herhangi diğer bir suretle tergiş edilen müstahsallara memnuiyet veya takyitler tatbik etmek hakkına malik olacaklardır.

Madde — 16

Âkit taraflar insanlara, yolcu ağırlıklarına, emtiaya ve her nevi eşyaya, irsalâta, gemilere, vapurlara, arabalara ve vagonlara veya diğer nakliye vasıtalarına, beynelmîlel transite en müsait yollar üzerinde, mütekabilen transit bahşetmeği bu hususta birbirlerine en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi temin ederek taahhüt ederler.

Âkit taraflardan birinin gümrük hudutları dahilindeki araziye kateden her nevi emtîa - nezaret, istatistik, resim ve harçları ve sair idarî mükellefiyetler müstesna olmak üzere - herhangi gümrük resminden ve sair mükellefiyetlerden mütekabilen muaf olacaklardır.

Bu maddenin ahkâmı zürufu tebdil edilerek veya edilmeyerek aktarma edilmiş veya ambara konulmuş olan transit emtiaya tatbik olunur.

Maamafih şurası mukarrerdir ki bu emtianın transiti bunların memlekete girmesini menetmek için mütekabil gümrük kanunlarına tevfikân temin edilecektir.

Âkit taraflardan hiç biri ülkesine duhulleri memnu bulunacak olan yolcuların transitini temin etmekle mükellef olmayacaktır.

Emtianın transiti:

a : Âmmenin ve Devletin emniyetine müteallik esbap ilecasile,

b : Sıhî esbap dolayısıyla veya hayvan ve nebat hastalıklarına karşı tedbiri ihtiyarî olmak üzere menedilebilecektir.

Âkit taraflar, ülkelerinde Devlet inhisarına mevzu teşkil eden emtianın oralarda hakikaten transit halinde olup olmadığını katiyen tayin etmek için icap eden ihtiyat tedbirlerini almak hakkına malik olacaklardır.

Madde — 17

İki Âkit taraf mütekabil demiryollarında, nakliye ücretine ve tarzlarına, teslim şartlarına ve umumî harç ve resimlere müteallik hususlarda kendi ülkelerinde birbirlerine mütekabilen en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi temin ederler.

Madde — 18

Âkit taraflardan birinin sancağını taşıyıp, hamulesiz veya hamuleli olarak, diğer tarafın sularına veya limanlarına girecek veya oralardan çıkacak olan gemi ve vapurlar, oralarda - hareket ettikleri veya gidecekleri yer neresi olursa olsun - millî sefâine yapılan muamelenin aynından her hususta müstefit olacaklar ve millî sefaine tahmil edilen veya edilebilecek olanlardan başka veya daha yüksek Devlet, vilâyetler, nahiyeler veya Hükûmetin müsaade ettiği bir teşekkül nam ve hesabına istifa olunan - ne unvan altında olursa olsun - hiç bir resim ve mükellefiyete tabi tutulmıyacaklardır.

Madde — 19

Hamuleler, geldikleri ve sevkolunacakları yer neresi olursa olsun, millî sancak altında ithal veya ihraç edilmiş oldukları takdirde tabi olacakları resim ve mükellefiyetlerden başkasına vedaha ağırlına tabi tutulmıyacaklar ve aynı takdirde görecekları muameleden başkasına hedef olmayacaklardır; aynıle, yoleuları ve bunların ağırlıkları millî sancak altında seyahat ediyorlarmış gibi muamele göreceklardır.

Madde — 20

Bu maddenin seyrisefain hususunda mütekabilen millî muamele bahşolunmasına mütedair ahkâmı aşağıdaki hususata teşmil değildir.

1 - Âkit taraflardan her birinin ülkesinde mer'i veya meriyete konacak kanunlarla tanzim edilmekte devam edecek olan kabotaj ve iç sularında seyrisefaine;

2 - Millî ticareti bahriyeye bahşedilmiş veya edilebilecek olan naktî yardım şeklindeki tergilere;

3 - Âkit tarafların kara sularında fok balığı saydı dahil olmak üzere sayıt icrasına ve limanların, açık demirleme mahallerinin ve sığ sahillerin bahrî hizmetlerinin ifasına

Bahrî hidemat cer ve kılavuzluk icrasını, bahrî yardım ve tahlisiyeyi - bu ameliyelerin kara sularında ve Marmara denizinde icra edilmeleri halinde - ihtiva eder .

Yukarıdaki tadadın haricinde kalabilmiş olan istisnai müstelzim hususat en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesine tabi olacaktır.

Madde — 21

Vapur ve gemilerin tabiiyeti, bu hususta, mütekabil Devletlerin salâhiyettar makamları tarafından, her memleketin kanun ve nizamlarına tevfikân verilmiş olan vesika ve şehadetnameler mucibince her iki tarafça kabul edilecektir.

Âkit taraflardan biri canibinden verilmiş haemi istiabi şehadetnameleri ve bu haemi istiabiye müteallik diğer vesikalar, iki Âkit taraf arasında aktedilebilecek hususî tarzı tesviyelere tevfikân diğer tarafça tanınacaktır.

Madde — 22

Âkit taraflardan birinin sancağını taşıyıp diğer tarafın bir limanına mahza orada hamulelerini ikmal etmek veya bir kısmını tahliye eylemek maksadile giren gemi ve vapurlar, mütekabil Devletlerin kanun ve nizamlarına uyararak hamulelerinin diğer bir limana veya diğer bir memlekete mah-

sus olan kısmını - bu kısım için, milli sefain lehine tesbit edilmiş en aşağı miktar üzerinden ancak istifa edilebilecek olan nezaret resimlerinden başka hiç bir resim ve masarîf tediyesiyle mükellef olmaksızın - gemi dahilinde muhafaza edilebilecektir.

Madde 23 —

İki Âkit taraftan birinin bir sefinesi diğerinin sularında batar, karaya oturur, bahri hasara uğrar veya mecburî tevakkufa düşer olursa, bu sefine ile hamulesi, müteakıl memleketlerin kanun ve nizamlarının mümasil ahvalde milli sefinelere bahşettiği müsaade ve muafiyetlerin aynından müstefit olacaklardır. Kaptana ve mürettebata gerek kendileri gerek esfine ile hamulesi için, mahallî tebaalara yapılan nisbette muavenet ve müzaheret edilecektir.

Tahlisiye resmi hususunda tahlisin vuku bulduğu memleketin kanunu tatbik olunacaktır.

Karaya oturmuş veya batmış bir gemiden kurtarılan emtia, dahilî istihlâke arz edilmiş olmadıkça, hiç bir gümrük resmine tabi tutulmayacaktır.

Madde — 24

Âkit taraflardan her biri, kendi ülkesinde, diğer taraf emtiasını sınaî mülkiyetin himayesine mütedair olup 2 haziran 1911 de Vaşingtonda tadil edilmiş olan 20 mart 1883 tarihli Paris bey-nelmîl mukavelenamesinin ahkâmından müstefit etmeği taahhüt eyler.

Madde — 25

Bu muahedenamenin ahkâmı aşağıdaki hususlara tatbik edilmez:

- 1 - Âkit taraflardan biri canibinden hemhudut Devletlerle hudut ticaretinde bahşedilmiş veya ileride edilebilecek olan muamelelere;
- 2 - Bir gümrük ittihadından münbais hususî müsaadelere;
- 3 - Gümrük tarifesi hususunda ve alelîtlak herhangi diğer ticarî hususatta, Türkiye ile 1923 senesinde Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış memleketler arasında mevcut veya tesis edilebilecek olan hususî menfaat ve münasebetlere;
- 4 - Fenlandya nın Estonya ile ananevî mübadelelerini muhafaz maksadile bu memlekete bahşettiği veya edebileceği menfaat ve müsaadelere;
- 5 - Fenlandya nın 58° şimalî arz, şimalinde Baltık denizinde ve koylarında seyrüsefer hususunda komşusu Devletlere bahşetmiş olduğu veya edebileceği menfaatlara;
- 6 - Türkiye ve Fenlandya nın şarap ve kuüllü meşrubat ithali hususunda bahşettikleri veya edebilecekleri menfaatlara.

Madde — 26

Bu muahedename tasdiknamelerin teatisi tarihinden bir ay sonra mer'iyete girecek ve bu tarihten itibaren üç sene müddetle mer'i kalacaktır. İki Âkit taraftan biri bu tarihten bir sene evvel onu haizi tesir olmaktan ıskat etmek niyetinde olduğunu tahriren iblâğ etmezse muahede Âkit taraflardan biri veya diğeri canibinden fesholunduğu gündün itibaren bir sene munkazi olmerya kadar vacibüt-tenfiz kalacaktır.

Bu muahedename tasdik edilecek ve tasdiknameleri sür'ati mümküne ile Helsinki'de teati olunacaktır.

Yukarıda vazolunan ahkâmı tasdik etmek üzere zikredilen murahhaslar bu muahedenameyi imzalamışlar ve mühürleriyle mühürlemişlerdir.

Ankara'da 12 ağustos 1929 da iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Zekâi
Mustafa Şeref
Menemenli Numan
Mauno Nordberg

İmza protokolu

Bu muahedenamenin imzası esnasında Âkit taraflar âtideki ahkâmı kararlaştırmışlardır:

1 - Şurası mukarrerdir ki - ismi ve nevi ne olursa olsun - hini ihraçta istifa edilen resimler ve bilumum harçlar hususunda Âkit taraflar birbirlerine en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini mütekabilen temin ederler.

2 - Bu muahedenamenin üçüncü maddesinde ifade edilen en ziyade müsaadeye mazhar millet şartından mütevellit menfaatin 24 temmuz 1923 de Lozanda aktedilmiş olan ikamet mukavelenamesinin dördüncü maddesi mucibince Türkiye tarafından onu imzalamış olan Devletlere tanınmış olan hakkı müktesebe riayet olunması hususunda Finlandiya tebaaları lehine dermeyan edilmeyeceğini Finlandiya Cümhuriyeti Murahhası Hükûmeti namına beyan eder.

3 - Âkit taraf her hangi muzaaf vergi alınmasını menetmek prensibini tasdik ile bunlardan birinin diğerinin memleketinde yerleşmemiş olan tebaaları, şirketleri ve kooperatiflerinin bu memlekette müesseseleri bulunmadıkça orada ihracatları üzerinden kazanç vergisine tabi tutulamıyacaklarını dokuzuncu maddenin neticesi olarak tebyin ederler.

5 - Protokol işbu muahedenamenin mütemmim cüzünü teşkil edecek ve bunun meriyete girmesinden itibaren vacibüttenfiz olacaktır.

*Zekâi
Mauno Nordberg*